

Andakter

För en vecka, femte veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 65 - ”Omkring ditt Ord, o Jesus”

Bön

”Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*”

Bibelläsning – Hebréerbrevet 4:12-13

”Guds ord är levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och tränger så djupt att det skiljer själ och ande, led och mærg och blottlägger hjärtats uppsåt och tankar. Ingenting kan döljas för honom, allt skapat ligger naket och blottat för hans öga. Och inför honom är det vi skall avlägga räkenskap.”

Betraktelse

”Man har med rätta kallat dessa båda verser för en sammanfattning av Nya testamentets ’bibelsyn’ – om vi nu kan använda ett så missvisande ord. Det utmärkande för denna ’syn’ är ju just, att vi inte kan ställa oss vid sidan av Guds ord och se på det för att bilda oss en mening om det. I Ordet är det tvärtom Gud som ser på oss, talar till oss, ställer oss till svars och låter oss veta hur vi ter oss i hans ögon” (Bo Giertz).

Ibland inträffar det för en kristen människa, att ett bibelord som hon har hört och läst massor av gånger plötsligt blir som om man hörde det för första gången friskt och direkt. Det är inte längre bara ett stycke information, en bit av ett vördnadsvärd gammalt dokument, utan det är en levande röst. Någon större och mer genomskådande och träffsäker än jag talar rakt in i det som just nu är min situation – och ändrar den. Kanske till varning, eller till tröst, eller svar på en obeveklig fråga jag haft en tid.

Det är den Helige själv som tar kontakt, och det går inte att låtsas som om det inte var något. Då gäller det ”Sök Herren medan han låter sig finnas!” Om du inte svarar Gud när detta händer, utan tar det som en inbillning, ”bara en känsla”, då gör du dig hård mot honom och förstör något omistligt i dig själv.

Förbön

Herre, vår Skapare och Frälsare, vi tackar dig för att du i mäktiga kärlek har skapat hela universum, och placerat oss i det som dina avbilder. Ibland kan vi känna tvivel på din makt eller på din godhet, särskilt när vi människor drabbas av storskaliga attacker från livets fiender – sjukdom, farsoter, naturkatastrofer och egenskapade katastrofer som krig och förtryck.

Hjälp oss att inte förtvivla och tappa modet, utan istället öva oss i hjälpsamhet och samarbete med andra, men framför allt i bön och förtröstan på Dig. Vi ber om ditt beskydd, särskilt för hårt drabbade och döende, och för dem som sätter in all kraft på att hjälpa dem. Ge oss uthållighet och livsmod, genom din Helige Ande och vår Herre, Jesus Kristus. Amen

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Bengt Holmberg

Måndagens kväll.

Psalm 191 - ”Den dag du gav oss”

Bön

”Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*”

Bibelläsning – Jesaja 55:6-11

”Sök Herren medan han låter sig finnas, åkalla honom medan han är nära. Må den gudlöse överge sin väg, den ondskefulle sina planer. Må han vända om till Herren, så skall han förbarma sig över honom, vända om till vår Gud, som alltid vill förlåta. --- Liksom regn och snö faller från himlen och inte vänder tillbaka dit, utan vattnar jorden, får den att grönska och bära frukt, och ger säd att så och bröd att äta, så är det med ordet som kommer från min mun: det vänder inte fruktlöst tillbaka utan gör det jag vill och utför mitt uppdrag.”

Betraktelse

Den bild vi får av Guds ord i det här Jesaja-citatet tar fasta på att det inte bara är skarpt och skär igenom det moln av osanningar och halvsanningar vi ofta omger vår självbild med (som att vi ändå är ganska bra människor som även Gud kan vara nöjd med).

Profeten påminner här om att Guds ord också är ett livgivande regn över våra hjärtans åker. Det händer väl oss i februari efter en månad av bara regn att vi tycker det är trist och störande och alldeles för mycket. Det Heliga Landet, däremot, är ett regnfattigt land, där varje droppe från himlen är behövd och efterlängtd, ja, en himmelsk nåd och gåva som ger oss mat och hela landet liv.

Men nåden i Ordet är en gåva som kräver gensvar, inte ett intrång i våra liv, för mycket och för tråkigt och krävande. Inte heller är det liv Gud ger oss en självklar rättighet till liv, hälsa, välstånd, njutning och uppskattning från andra. Den är snarare en inbjudan till det samtal med vår skapare

och frälsare, som han vill börja med oss nu och fortsätta i evighet. Den dialogen är sannerligen inte fruktlös.

Förbön

Fader i himmelen, du som sänt din Son till vår räddning, gör oss uppmärksamma på vem som verkligen har makten i himlen och på jorden. Tack att ditt ord inte vänder fruktlöst tillbaka, utan påverkar oss, utmanar oss, är till vår tröst och hjälp. Tack för att du ger oss så mycket, och för att det är så rikt och utmanande att vara skapad av dig för ett liv med dig. Hjälp oss att inse hur liten och beroende en människa är, men också hur stora och kapabla till gott du också har gjort oss. Välsigna allt gott verk, förbarma dig över alla människor, och för oss till slut ända fram till dig.

Också den här kvällen ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld och över allt det som du skapat och älskar. Himmelske Fader, led och läk din mänsklighet inte bara i denna tid, utan all tid. Kom och var oss nära, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Bengt Holmberg

Tisdagens morgon.

Psalm 183 - ”Som sådden förnimmer Guds välbehag”

Bön

Herre, gör mig stilla, stilla inför dig. Samla mina tankar, du som känner mig. Herre, all min oro, lämnar jag åt dig, låt din Ande fylla, tomheten i mig. Amen.

Bibelläsning – Matteusevangeliet 20:1-16

”Med himmelriket är det som när en jordägare vid dagens början gick ut för att leja arbetare till sin vingård. Han kom överens med dem om en dagspenning på en denar och sände i väg dem till vingården. Vid tredje timmen gick han ut igen och fick se några andra stå sysslolösa på torget. Till dem sade han: ’Gå bort till vingården, ni också. Jag skall ge er skäligt betalt.’ Och de gav sig dit. Sedan gick han ut vid sjätte timmen och vid nionde och gjorde likadant. Vid elfte timmen gick han ut igen, och när han såg några andra stå där sade han: ’Varför står ni här hela dagen utan att arbeta?’ De svarade: ’Därför att ingen har lejt oss.’ Då sade han: ’Gå bort till vingården, ni också.’ På kvällen sade vingårdens ägare till förmannen: ’Kalla samman arbetarna och ge dem deras lön. Börja med dem som kom sist och sluta med de första.’ De som hade lejts vid elfte timmen kom fram och fick en denar var. När sedan de första steg fram trodde de att de skulle få mer, men fick var sin denar de också. Då protesterade de och sade till ägaren: ’De där som kom sist har bara hållit på en timme, och du jämställer dem med oss som har slitit hela dagen i solhettan.’ Då sade han till en av dem: ’Min vän, jag är inte orättvis mot dig. Vi kom ju överens om en denar, ta nu vad du skall ha, och gå. Men jag vill ge den siste lika mycket som du fick. Har jag inte rätt att göra som jag vill med det som är mitt? Eller ser du med onda ögon på att jag är god?’ Så skall de sista bli först och de första sist.”

Betraktelse

I andakten denna morgon läser vi en liknelse från Matteusevangeliet. Många av liknelserna Jesus berättade finns återgivna i flera av evangelierna, men denna, *Liknelsen om Vingårdsarbetarnas lön*, finns bara hos Matteus. Jesus undervisar med hjälp av liknelser, eftersom hans önskan är att de som lyssnar (eller som nu, läser) ska förstå mer av något som möjligt att utforska och uppleva, men som djupast sett är obegripligt: Guds rike, det vill säga Guds tillvaro efter detta livet men på samma gång Guds pågående verksamhet redan här och nu. Matteus benämner detta rike *himmelriket*.

Liknelsen är, som många andra, hämtade från en för dem som lyssnade till Jesus bekant miljö: jordbruket. I dagens liknelse är miljön en vingård, och berättelsen är enkel: En vingårdsägare går tidigt på morgonen ut för att skaffa arbetare, och får med sig ett gäng tillbaka till vingården. Men det finns arbete för fler, så flera gånger under dagen går vingårdsägaren ut igen och hittar fler som vill arbeta för honom. När dagen är slut betalar förmannen ut lönen: de som endast arbetat en timme får en denaar, samma summa som de första blev lovade vid dagens början. De första tror då att de ska få mer, men får samma lön som de som kom sist, och blir därför besvikna och arga, men tillrättavisas av förmannen som förklarar hur saker fungerar i just den här vingården.

I denna liknelse kan vi förstå vingårdsägaren som Fadern, som söker och älskar sin mänsklighet, som vill kalla människor att arbeta i den vingård som är hans rike. Jesus kan vi förstå som förmannen, han är den som betalar ut lönen, vilket är evigt liv efter detta livet. Denna lön, som är densamma för alla vingårdsarbetare, blir möjlig genom det som förmannen Jesus har gjort: lidit och dött på korset för alla människors skull. Vingårdsarbetarna är du och jag och alla andra människor som har uppfattat vingårdsägarens erbjudande och beslutat oss för att tacka ja till det. Vissa av oss har upptäckt detta tidigt i livet, och får likt vissa av arbetarna jobba hela dagen, medan andra har gjort upptäckten sent i livet, och får arbeta enbart den sista timmen.

Häri ligger det fantastiska, men också det utmanande med att vara kristen – alla får nämligen, precis som i liknelsen, samma lön, oberoende

av hur länge man arbetat. I det faktumet ligger en särskild glädje för dem som kom i elfte timmen, de som finner tron sent i livet: deras lön blir inte mindre, trots att de kom så sent och hann arbeta så kort tid. Men i det faktumet ligger också en särskild utmaning för dem som kom redan tidigt på morgonen, de som finner tron tidigt i livet: deras lön blir inte större, trots allt arbete. Poängen är att den lön som alla arbetare får, den kan ingen göra sig förtjänt av. Lönen, det eviga livet, är inte ersättning för arbetet, utan den är något som förmannen ger av kärlek till alla som kommer till vingården, tidigt eller sent, och som han kan ge, för att han gjorde det han gjorde på korset. Den lönen kan ingen förtjäna.

Den här dagen ligger det en utmaning för alla oss som arbetar i vingården att inte se på vår tro och vårt liv med Kristus som ett arbete som ska utföras för att vi ska få lön. Nej, den här dagens arbete i vingården är tänkt att vara präglad av glädje över att vi redan blivit lejda av vingårdsägaren, glädje när fler arbetare kommer under dagen, och glädje över att redan nu ha något att båda leva för och dö på. Livet med Gud och Jesus, livet i vingården är ett arbete, men ett arbete som är tänkt att vara glädjefyllt, också den här dagen.

Förbön

Käre Herre, käre himmelske Fader, du som har kallat och kallar mig till arbete i din vingård, hjälp mig att också den här dagen höra och förstå att du kallar på mig. Vägled mig idag så att jag kan ana din vilja och se vad du vill att jag idag ska göra i min tjänst för dig. Ge mig idag också mer än förut av den glädje som hör till i arbetet i din vingård.

Herre, idag ber vi också för världen och allt som är i den: kom till de sjuka med helande, till de oroliga och förtvivelade med frid, till de försvagade med kraft. Kom också till de vårdande, ge dem vishet, skicklighet och kraft till fördjupad omsorg. Förbarma dig över hela din värld, över vårt land, och över mig. Bevara mig idag, så att jag genom mina tankar, ord och gärningar förblir i din närhet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Tisdagens kväll.

Psalm 7 - "Lova Herren, sol och måne"

Bön

Käre Far, kom denna kväll med den stillhet som är av dig. Öppna mitt hjärta och mina sinnen med och för din närvaro, ditt tilltal och din omsorg. Möt mig nu, när jag nalkas dig. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Psaltaren 19

"För körledaren. En psalm av David. Himlen förkunnar Guds härlighet, himlavalvet vittnar om hans verk. Dag talar till dag därom och natt undervisar natt. Det är inte tal, det är inte ljud, deras röster kan inte höras, men över hela jorden når de ut, till världens ände deras ord. Där har han rest ett tält åt solen, den liknar en brudgum som lämnar sin kammare, en hjälte som gläds åt att löpa sin bana. Den stiger vid himlens ena ände och når i sitt kretslopp den andra. Ingenting är gömt för dess glöd. Herrens lag är utan brist, den ger liv på nytt. Herrens lära är sann, den gör den oerfarne vis. Herrens påbud är rätta, de ger hjärtat glädje. Herrens befallningar är klara, de gör blicken ljus. Herrens ord är rena, de skall alltid bestå. Herrens stadgar är sanna, de är alla rättfärdiga, mer åtråvärda än guld, än rent guld i mängd, och sötare än honung, än självrunden honung. Genom dem blir din tjänare varnad, att följa dem ger riklig lön. Vem känner sina fel? Fria mig från synder jag inte vet om,

men hindra mig också från öppet trots, låt det inte få makt över mig! Då är jag utan brist och fri från svåra synder. Ta i nåd emot mina ord, mitt hjärtas bön till dig, Herre, min klippa, min hjälpare.”

Betraktelse

I psaltaren finns böner för alla delar av dagen och livet, här finns material för allt som är möjligt för en människa att känna, böner för alla tänkbara sammanhang en människa kan vara i. Det är det som är psaltarens styrka som bönbok – den backar inte ens för de riktigt svåra ämnena, inte för det djupaste mörkret eller den svartaste ångesten. Men den är på samma gång fylld av ord som uttrycker glädje och tacksamhet.

Psaltarpsalmen som vi läser den här kvällen kan vi tänka på som en trestegsraket, en tredelad beskrivning av hur en människa kan uppfatta och närma sig Gud. Den börjar som en slags meditation över skapelsen och om hur skapelsen visar något av vem Gud är. Gud har i sin skapelse liksom lagt ner påminnelser till oss om sin existens och sin kärlek, som är möjliga för oss att upptäcka. Det går att lära känna något av Gud också genom det han har skapat.

Sedan tar psalmen ett steg vidare, och talar om det som ligger bakom det skapade, nämligen Guds principer. Dessa benämns med flera olika ord: *lag, lära, påbud, befallningar, ord, stadgar*. Dessa principer utgör allt från till exempel fysikens naturlagar och lagar för hur liv uppstår och planeter rör sig till de lagar som Gud har satt upp för hur vi människor ska leva. Psalmen beskriver också hur dessa Guds principer är och vad de gör med en människa, och allt detta bottnar i något i Guds väsen, nämligen att *Gud är inte oordningens Gud utan fridens* (1 Kor 14:33).

Sedan tar psalmen ytterligare ett steg vidare. Psalmens författare beskriver till sist att vetskapen om Gud och hans principer påverkar honom. Psalmisten rannsakar sig själv, ber Gud om hjälp, och kallar Gud *Herre, min klippa, min hjälpare*. Med andra ord: psalmisten gör helt rätt! Den som anar Gud och hans principer och låtit sig påverkas av dem, gör rätt i att som psalmisten närma sig Gud också med sitt hjärta och sin bön. Den som gör det upptäcker nämligen än mer av vem Gud är, och då inte minst Guds omsorg och kärlek. Det gäller också dig och mig, också den här dagen.

Förbön

Käre Far, du som är Herre över himmel och jord, tack att du lämnar spår av dig själv i din skapelse. Tack för dina lagar och principer, tack att du vill ordning och harmoni, såväl i universum som i människors inre och liv med dig. Hjälp mig att inte rygga tillbaka för din närvaro, utan öppna mitt hjärta och låt mig upptäcka mer av din omsorg och kärlek.

Denna kväll ber vi dig: håll din beskyddande hand över allt levande i den natt som nu kommer. Låt dem som ska sova få somna in i frid och imorgon vakna upp till en ny dag av nåd. Låt dem som i natt ska vaka och arbeta få känna att du bär också i nattens timmar. Vi ber om ditt förbarmande över världen, över vårt land och över alla människor. Kom med din närvaro och frid på ett nytt sätt, i våra liv och i våra sammanhang, i det vi tänker, säger och gör. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)

Onsdagens morgon.

Psalm 197 – ”Den blida vår är inne”

Bön

Herre, himmelske Fader, du som ser och förstår min längtan efter dig bättre än jag själv gör, kom mig nu nära, och tala till mig de ord som bättre än alla vet att jag behöver höra. I Jesu namn, Amen.

Bibelläsning – Psaltaren 54

”För körledaren, till stränginstrument. En dikt av David när männen från Sif hade talat om för Saul att David höll sig gömd hos dem. Rädsla mig, Gud, genom ditt namn, skaffa mig rätt genom din kraft. Gud, hör min bön, lyssna till mina ord. De övermodiga angriper mig, våldsmän står efter mitt liv. De räknar inte med Gud. Men Gud är min hjälpare, Herren är mitt stöd. Vänd det onda mot mina motståndare, förinta dem, du som är trofast. Gärna vill jag offra åt dig och prisa ditt namn, Herre, ty det är gott. Du befriar mig ur all nöd, och jag skall se mina fienders fall.”

Betraktelse

Precis som vi sa i aftonbönen igår, då vi också stannade upp inför en psaltarpsalm, så innehåller Psaltarens psalmer böner för alla situationer och känslomässiga positioner som en människa kan befinna sig i. Många av dessa psalmer är skrivna av David, men långt ifrån alla. När det kommer till många av dessa psalmer vet vi knappt något om i vilken situation de har tillkommit, men så är inte fallet med den psalm som vi läser den här morgonen.

I denna psalm får vi tvärtom detaljerad information om när den kom till: *när männen från Sif hade talat om för Saul att David höll sig gömd hos dem.* Denna händelse är inte en utan två, eftersom detta var en händelse som upprepade sig (Se 1 Sam 23:19 och 26:1). Alldeles oavsett hur många gånger det skedde så vittnar dessa ord om något, nämligen att dessa psalmer är, hur vackra och poetiska de än är, inga fromma önskningsor om hur författaren hoppas att Gud ska vara eller skulle kunna tänkas agera. De är nedtecknade erfarenheter av hurdan Gud verkligen är, sprungna ur en situation (eller flera) där Gud verkligen har ingripit. Den räddning som David ropar om i psalmens början, och den trygghet som han uttrycker några versar senare, är upplevd verklighet, inte (bara) en samling vackra ord.

Sedan är det inte ovanligt att vi som läser studsar till på vissa typer av formuleringar som finns i bland annat denna psalm: David ber Gud att vända det onda som hans motståndare utsätter honom för mot dem själva och att förinta dem. Ord som dessa går inte ihop med bilden många av oss har av hur en bön, hjärtats samtal med Gud, bör låta. Kan

vi verkligen tala med kärlekens Gud som vi försöker efterlikna och samtidigt använda sådana här ord?

Svaret är *Ja, det kan vi*, för David gör två saker helt rätt här. Dels talar han med Gud om hur han *verkligen* känner, han försöker inte uttrycka en fromhet som han önskar att han hade. Det är något som vi människor mår gott av att göra. Dessutom lämnar David hämnden åt Gud, det vill säga, han tar den inte i egna händer. Det är också något som vi människor och vår mänsklighet i stort skulle må mycket gott av att göra oftare.

Allt detta är något som går att tillämpa också den här dagen. Det går att i samma bön båda ropa till Gud om hjälp, uttrycka tacksamheten över att Gud är den han är och att han griper in, och överlämna ondskan och hämnden till Gud. Allt detta kan vi öva på, också den här dagen.

Förbön

Käre Far, tack att du ger oss en ny dag. Tack att du vill ha med hela vårt jag att göra, tack att du både längtar efter och klarar av vår ärlighet. Tack att vi får komma till dig sådana som vi verkligen är, och att du med din helige Ande vill forma oss till dem vi verkligen är ämnade till att bli. Hjälプ oss att lämna mer till tala ärligare med dig i bönen.

Vi ber också idag om ditt förbarmande över din värld och din mänsklighet, om kraft till de försvagade, vägledning till de vilsna, glädje till de nedstämda, frid till de oroliga. Låt din närvaro prägla oss och vår tjänst för dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, *Amen*. (2 Pet 3:18).

Onsdagens kväll.

Psalm 209 - ”O Gud, all sannings källa”

Bön

Herre, öppna mitt hjärtas öra, till att höra de ord som du vill tala till mig, de ord som du så väl vet att jag behöver. Öppna mig för din närvaro, för ditt namns skull. Amen.

Bibelläsning – Psaltaren 57

”För körledaren. Ett kväde av David när han var i grottan, på flykt undan Saul. Förbarma dig, Gud, förbarma dig! Jag flyr till dig, i dina vingars skugga tar jag min tillflykt tills faran har dragit förbi. Jag ropar till Gud den Högste, till Gud som gör gott mot mig. Han sänder mig hjälp från himlen när mina förföljare smädar mig. Gud visar sin godhet och trofasthet. Jag ligger mitt ibland lejon, glupska på människokött. Deras tänder är spjut och pilar, deras tungor är skarpa svärd. Visa din höghet i himlen, o Gud, och din härlighet över hela jorden! De lade ut ett nät för mina fötter och en snara för min hals, de grävde en grop åt mig men föll själva däri. Mitt hjärta är redo, Gud, mitt hjärta är redo, jag vill sjunga och spela. Vakna, min själ, vakna, harpa och lyra, jag vill väcka morgonrodnaden. Jag vill tacka dig, Herre, bland folken, jag vill sjunga ditt lov bland alla folk. Ty till himlen når din godhet, till skyarna din trofasthet. Visa din höghet i himlen, o Gud, och din härlighet över hela jorden!”

Betraktelse

Också nu ikväll läser vi en psaltarpsalm, precis som i morse. Också nu ikväll läser vi en psalm av David, och också nu ikväll är psalmen vi läser tillkommen i en mycket specifik situation: *En psalm av David när han hade flytt undan Saul och var i grottan*. Händelsen finns beskriven i 1 Sam 22-24, och utifrån denna erfarenhet skrev David ytterligare en psalm (Ps 142).

Precis som psalmen i morse visar denna på något mycket viktigt: här finns ord som först och främst har sitt ursprung inte i fromma tankar och förhoppningar när det kommer till Gud, vilket i sig inte behöver vara

fel, utan i faktiska erfarenheter av att Gud verkligen griper in. Sedan måste det givetvis finnas tro hos oss för att vi ska kunna tillgodogöra oss orden och göra dem till våra egna. Men om tron finns där hos oss, då är det gott för oss att bli påmind om att Bibeln inte sällan innehåller ord som uttrycker *erfarenheter* av Guds ingripande och Guds omsorg, inte bara förhoppningar kring sådana saker.

Två vändningar är heller inte ovanliga i psaltarens psalmer, och psalmen den här kvällen är ett bra exempel på detta. David talar i ena versen om hur fienderna lagt ut *ett nät för mina fötter och en snara för min bals*, för att i nästa säga *mitt hjärta är redo, jag vill sjunga och spela*. Sådana vändningar kan existera både för att den kristna tron ger oss en sådan blick på tillvaron att glädje är en möjlighet också när det är svårt, och för att Gud verkligen är den Gud som griper in. *Herren är nära alla som ropar, alla som av hjärtat ropar till honom* säger en annan psaltarvers (Ps 145:18), och genom profeten Jesaja får vi veta att Gud *låter räddningen komma närmare, den är inte långt borta, min hjälp skall inte dröja* (Jes 46:13). Det är erfarenheter att ta till sig, som också är möjliga att göra till sin egna. Också vi kan göra sådana och andra erfarenheter av Gud, också den här dagen.

Förbön

Gode Gud, tack för den här dagen. Tack för allt det goda jag har fått möta idag. Käre Herre, om jag inte kommer på så mycket att tacka för den här dagen, öppna då mina ögon och påminn mig om din närvaro och det du gett under den här dagen. Gör min blick klarare för din närvaro också i min vardag.

Vi ber denna kväll om ditt förbarmande över alla människor, hela din värld och allt som är i den. Låt din frid omsluta allt och alla som nu går till vila, särskilt dem som plågas av sömnsvårigheter, oro och ångest. Ge styrka och uthållighet åt alla som arbetar denna natt, kom och var hos dem på ett särskilt sätt. Låt din välsignelse och närvaro denna natt prägla alltmer av vad som sker i världen. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Torsdagens morgon.

Psalm 574 - ”Jesus, tänk på mig”

Bön

”Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen*.”

Bibelläsning – Hebréerbrevet 4:14-15

”När vi nu har en mäktig överstepräst som har stigit upp genom himlarna, Jesus, Guds son, låt oss då hålla fast vid vår bekännelse. Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd. Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp.”

Betraktelse

Vi ska hålla fast vid ”vår bekännelse”, står det. Det är en trosbekännelse om vår mäktige överstepräst och vad han gjort. Vi bekräftar att vi vet och litar på att han verkligen räddat oss från den synd och skuld som skiljer oss från Gud – utan att egentligen begripa hur hans frälsningsgärning gick till.

Hur skulle vi kunna begripa det med vårt mänskliga förstånd? Om någon ängel eller himmelsk makt åtog sig att försöka förklara det för oss, så vore den förklaringen lika effektiv, som när vi håller fram en tidning för en dagmask, för att den också ska få del av dagens nyheter.

Men det vi vet är att han som förstår det hela gjorde det han gjorde för att han ”känner med oss i våra svagheter”. Han har upplevt och känt hur vi har det, han förstår hur illa det är, och tagit det på sig i vårt ställe. Hans barmhärtighet vaknar när han ser oss, och det gör han all tid, också den här dagen.

Förbön

Gud, allt levandes Herre och försörjare, tack att du är en Gud som genom din Son vet hur vi har det. Tack för att ingenting av allt det som finns i våra liv varken är för stort eller för litet för dig. Tack för att din makt är större än det största som kan drabba oss, och tack för att din omsorg om oss är så stor att den inte bortser från ens det allra minsta som rör sig inom oss.

Vi ber dig denna morgon om förbarmande och närvaro, över och i våra liv, våra sammanhang och hela världen. Vi ber om en ökad hunger bland människor efter det goda som du har att ge, och ber dig, Herre: mätta dem som kommer till dig. Välsigna och beskydda idag alla människor, alla goda tankar, ord och handlingar, min dag och mitt liv. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Bengt Holmberg

Torsdagens kväll.

Psalm 192 – Nu sjunker bullret

Bön

”Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*”

Bibelläsning – Psaltaren 24:3-5

”Vem får gå upp till Herrens berg? Vem får komma in i hans helgedom? Den som har oskyldiga händer och rent hjärta, som inte vänder sin själ till lögn och inte svär falskt. Han får välsignelse från Herren och rättfärdighet från sin frälsnings Gud.” (Folkbibeln 2015)

Betraktelse

Först kan Ps. 24 ge läsaren intrycket av att det är ett villkor för att överhuvudtaget få komma inför Gud i hans tempel och rikta en bön till honom, att man redan är fri från skuld och synd. Men läser man citatet till slut, ser man att rättfärdigheten inte är något man redan har uppnått och har med sig till bönen. Nej, den är något man *får* av Gud, som vi också läste i morgonens text: ”Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att *få* förbarmande och nåd...”. Guds nåd är faktiskt där först, det är han själv som med sin Helige Ande berört din ande och ingett dig att vilja komma nära Gud, genom att be.

Men det är också tydligt i Bibeln, att Gud förväntar sig att det ska ske en förändring, eller en början till en förändring, hos den som har fått hans rättfärdighet och välsignelse. Välsignelsen är inte bara något vi tror på i huvudet, utan den är verksam i kärlek (Gal. 5:6). När Jesus kallar en människa att tro honom och följa honom, förväntar han sig rörelse och handling – inte bara ett lätt tryck på ”Gilla”-knappen, följt av lugn självbelåtenhet och stillastående. ”[Evangeliet] är en Guds kraft som räddar var och en som tror” (Rom. 1:16). Att veta om att man är benådad och orimligt älskad, det frigör energi och förtröstan, som

tillsammans frambringar ”de goda gärningar som Gud från början har bestämt oss till” (Ef. 2:10).

Förbön

Nådens Gud, tack att du genom din Helige Ande vill beröra oss, vill föra oss närmre dig. Tack att din nåd finns där för varje människa som ber om den, också mig. Hjälp mig att bättre förstå och uppskatta allt det goda du ger och gör, så att det kan få bli en drivkraft till tjänst för andra människor.

Också denna kväll ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld. Kalla på hela din mänsklighet, dra oss alla in i en djupare gemenskap med dig, redan i denna världen och i denna tiden. Trösta de ledsna och oroliga, skänk dem som nu ska sova kvällens frid, hela de sjuka, och visa för dem som i natt ska vara vakna att du bär, också i nattens timmar. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Bengt Holmberg

Fredagens morgon.

Psalm 177 - ”Pris vare Gud som låter”

Bön

Gud, du kallar oss till att vara dina tjänare och till att lyssna till din röst. Hjälp mig att idag tjäna dig, och att just nu bli stilla inför och uppmärksam på det som du vill säga. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 55:23

”Kasta din börda på Herren, han skall sörja för dig. Aldrig låter han den rättfärdige svikta.”

Betraktelse

Den här morgonen läser vi bara en enda vers, men en vers som talar för sig själv. Bibeln kan vi läsa på många sätt, men för att bli mer förtrogen med Ordet och dess budskap till oss, är det ofta gott att läsa längre sammanhängande sjok, såsom ett evangelium eller ett brev i nya testamentet, snarare än att enbart hoppa mellan enstaka verser.

Enstaka versar kan tala starkt till oss, och det ska vi låta dem göra, men enstaka versar som blir viktiga för oss kan få ännu mer mening och djup när vi läser dem också i sina sammanhang, tillsammans med versarna eller kapitlen runt omkring. Det hindrar dock inte det faktum att vi ibland behöver stanna upp inför enskilda verser i Bibeln och meditera särskilt över dem. Den psaltarvers som vi läser den här morgonen passar utmärkt för det syftet.

Första delen av den här versen talar om bördor, vad vi ska göra med dem, och varför. Bördor av olika slag är tyvärr en oundviklig del av livet. Sådan är verkligheten, både för den som lever och räknar med Gud i sitt liv, och för den som inte gör det. Skillnaden består inte i bördornas existens, utan i det faktum att den som lever och räknar med Gud har någonstans att kasta dem. Den här morgonens vers är både realistisk (den talar om verkligheten sådan den verkligen är) och vägledande (den talar om vad vi ska göra nu när verkligheten är som den är). Bördorna vi bär kan och ska vi kasta på Herren, och den bakomvarande orsaken till detta, får vi veta, är Guds omsorg, att han *skall sörja för* oss. Han som i dessa versar kallas *Herren*, han vill vara vår Herre, men han kan också bli Herre över våra bördor, om vi kastar dem på honom.

I den andra delen av denna morgons vers finns till och med ytterligare ett löfte: *Aldrig låter han den rättfärdige svikta*. Den rättfärdige, vet vi utifrån vad Jesus har gjort för oss på korset, är den som kommer till Gud och genom tro på honom blir rättfärdig. Guds löften i dessa versar gäller alla dem som kommer till honom, också dig och mig, också den här dagen.

Förbön

Käre Herre, tack för den här dagen, och för att du bjuder på varje dag. Tack att vi får komma till dig och kasta våra bekymmer på dig, också den här dagen. Tack att du sörjer för oss och håller oss upprätta. Tack att det löftet gäller alla som kommer till dig.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud, v. 2)

Fredagens kväll.

Psalm 522 - ”I Guds tystnad får jag vara”

Bön

Käre Far, du som ger den frid som ingenting annat kan ge, kom med den friden nu, och med uppmärksamhet på din närvaro och på vad du vill säga. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – 1 Petrusbrevet 2:4-6.

När ni kommer till honom, den levande stenen, ratad av människor men utvald av Gud och ärad av honom, då blir också ni till levande stenar i ett andligt husbygge. Ni blir ett heligt prästerskap och kan frambära andliga offer som Gud vill ta emot tack vare Jesus Kristus. Det står ju i skriften:

Se, på Sion lägger jag en hörnsten, utvald och ärad; den som tror på den skall inte stå där med skam.”

Betraktelse

I Bibeln används inte sällan bilder som vill hjälpa oss att förstå något ytterligare av det som beskrivs. Det kan vara bilder som till exempel beskriver Gud eller Jesus, oss människor eller trons relation mellan oss och Gud. Bibeln beskriver exempelvis Jesus som en vinstock och oss som dess grenar som ska bära frukt (Joh 15:1-10), och Gud som en fader och oss människor som hans barn (Se t.ex. 1 Joh 3:1). Dessa bilder finns där för vår skull, för att undervisa oss om Guds verklighet, för att det som djupast sett är obegripligt ändå är möjligt att upptäcka ytterligare.

Den bild som används i den här kvällens text är lite annorlunda: här beskrivs nämligen Jesus och vi människor på samma sätt: som *levande stenar*. Uttrycket *levande stenar* är en ganska motsägelsefull bild, eftersom stenar vanligen är så döda som något kan bli (tänk på begreppet *Stendöd*). Ändå är det vad Petrus skriver i den här kvällens text: När vi har mött Jesus, börjar en process som gör att vi alltmer kan likna honom, bli levande stenar, såsom han är en levande sten.

Men det är inte några ädelstenar som ska ligga i en ask eller pryda en ring som vi är tänkta att bli för att likna Jesus. Det är stenar som ska kunna användas i *ett andligt husbygge*, det vill säga kyrkan. När vi kommer till Jesus, som är hörnstenen, den första stenen som läggs när huset skall byggas, då blir också vi stenar i bygget. Alla andra stenar kan läggas för att hörnstenen redan är lagd och har skapat riktningen – så är det också med det husbygge som är kyrkan.

I ett stenhus har stenarna olika storlek, olika form och olika positioner. I en stenbyggnad med tjocka väggar av flera lager av sten (till exempel en gammal stenkyrka) är merparten av stenarna osynliga mellan ytter- och innervägg. De syns aldrig och uppmärksammas bara väldigt sällan, men det är de som skapar stabiliteten. Så är det också med kyrkan: det är inte de synliga stenarna som ger kyrkan dess stabilitet. Det som gör kyrkan stabil är att stenarna förstår att det är hörnstenen som är utgångspunkten för bygget och den som definierar de andra stenarnas plats och riktning.

Förbön

Himmelske Fader, du som är alltings ursprung och grund, tack att du kallar oss människor till gemenskap med dig och med din Son, Jesus Kristus. Tack att du räknar med oss som stenar i ditt husbygge, och att du är den som verkligen kan göra oss levande. Hjälp oss att upptäcka den plats som du har tänkt för oss, och att de är din Son som är hörnstenen. Käre far, vi ber dig: låt oss få gå till vila under ditt beskydd denna natt. Förbarma dig över din värld, grip in i allt det som nu sker. Kom med din frid till alla som är rädda och oroliga, kom med helande till de sjuka, kom med kraft och vishet till de vårdande. Gör dig känd för dem som inte känner dig, dra dem till dig med din kärleks band. Låt din välsignelse och frid vila över oss ikväll, inatt, imorgon och alla dagar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Lördagens morgon.

Psalm 96 – Öppna mig för din kärlek.

Bön

Käre Herre, du som vill tala till oss och vet att det är gott för att få höra vad du har att säga, jag ber dig: kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag kan ta emot det du nu vill ge. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 4:1-9

”Sedan började han undervisa vid sjön igen. Massor av folk samlades kring honom, och därför steg han i en båt och satt i den ute på vattnet

medan folket stod på stranden. Han undervisade dem med många liknelser, och i sin undervisning sade han: »Hör! En man gick ut för att så. När han sådde föll en del på väggkanten, och fåglarna kom och åt upp det. En del föll på de steniga ställena, där det inte fanns mycket jord, och det kom fort upp eftersom myllan var tunn. Men när solen steg sveddes det och vissnade bort eftersom det var utan rot. En del föll bland tistlarna, och tistlarna växte upp och kvävde det, och det gav ingen skörd. Men en del föll i den goda jorden, det kom upp och växte och gav skörd. Det gav trettiofalt, sextiofalt och hundrafalt igen.« Och han sade: »Hör, du som har öron att höra med.«»

Betraktelse

Den här morgonen får vi åter läsa en liknelse. Den vill, som alla Jesu liknelser, försöka förklara något om hur Gud och hans rike verkar i denna världen, och den liknelsens miljö hämtas, precis som många av Jesu liknelser, från ett sammanhang som mer eller mindre alla som lyssnade till Jesus var bekanta med: jordbruket. Den här morgonens liknelse talar om Guds rike i termer av att så och hur det som sås ut växer olika bra på olika platser.

Men intressant nog så inleds avsnittet vi läser denna morgon med att beskriva hur Jesus förbereder sig för att alla dem som vill lyssna till honom ska kunna höra honom när han undervisar: han sätter sig i en båt och far ut en liten bit på sjön, eftersom röster och ljud hörs bättre över öppet vatten. Man kunde tänka att Jesus som är Guds son väl borde ha gudomliga resurser att kunna göra sig hörd utan särskilda förberedelser, och så är det givetvis. Men: Jesus var också fullt ut människa, som precis som du och jag kan behöva förbereda oss, för att höras.

Sedan beskrivs hur en såningsman går ut för att så. Sådden hamnar på olika underlag, och endast på ett av dem blev det något som man kunde skörda. Uttydningen av det Jesus säger är inte så komplicerad: Såningsmannen är du och jag, vi har som kristna ett uppdrag att gå ut med sådden, som är det glada budskapet om Jesus Kristus och vad han har gjort för mänskligheten och kan göra för människor.

De olika underlagen är de människor vi möter som vi försöker säga något om Gud och livet med honom till. Människor tar emot sådana ord

olika, för människors inre jordmåner skiljer sig åt, inte för att de är bättre eller sämre människor, utan för att det inte är rätt tid just då, den inre jordmånen är inte redo. Men inre jordmåner kan förändras. Och det finns en rätt tid för varje människa när det kommer till att ta emot den sådd som är budskapet om Gud och Jesus.

Ikväll ska vi återkomma till den här texten och lyfta fram något annat ur den. Men till dess en liten uppmaning: Tänk om du idag möter någon för vilken det verkligen är rätt tid för sådd. Därför är det tid för dig och mig att vara såningsmän – också den här dagen.

Förbön

Käre Herre, käre himmelske Fader, tack för den här dagen och för varje dag. Tack att du ständigt sår ut ditt ord överallt i världen, och tack att det ordet också ibland får falla i den goda jorden och bära rik skörd. Herre, hjälp oss den här dagen i vår tjänst som såningsmän för ditt rike, och hjälp oss att också se till vår egen inre jordmån, så att ditt ord, din nåd och din frid kan sås ut igen och igen och växa till också i våra liv.

Inför den här dagen ber vi dig också om ditt ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre tack att du ser, att du vet om allt som rör sig omkring oss och inom oss. Herre, tack också att du hela tiden drar oss närmre dig. Hjälp oss att inte hålla emot. Led oss idag till människor och sammanhang där du vill låta ditt ord sås ut. Led oss och hela din mänsklighet idag på vägen som leder allt närmre dig. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Lördagens kväll.

Psalm 512 - ”Det ringer till vila”

Bön

Käre Herre, kom med din tröst och ditt ljus, vänd oss mot dig, vår blick, vårt hjärta, våra sinnen. Skänk den stillhet som gör att vi ser att du var här redan innan vi ropade till dig. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 4:1-9

”Sedan började han undervisa vid sjön igen. Massor av folk samlades kring honom, och därför steg han i en båt och satt i den ute på vattnet medan folket stod på stranden. Han undervisade dem med många liknelser, och i sin undervisning sade han: »Hör! En man gick ut för att så. När han sådde föll en del på väggkanten, och fåglarna kom och åt upp det. En del föll på de steniga ställena, där det inte fanns mycket jord, och det kom fort upp eftersom myllan var tunn. Men när solen steg sveddes det och vissnade bort eftersom det var utan rot. En del föll bland tistlarna, och tistlarna växte upp och kvävde det, och det gav ingen skörd. Men en del föll i den goda jorden, det kom upp och växte och gav skörd. Det gav trettiofalt, sextiofalt och hundrafalt igen.« Och han sade: »Hör, du som har öron att höra med.«”

Betraktelse

Den här kvällen återvänder vi till den text som lästes i morse, eftersom vi då konstaterade att det finns mer att lyfta fram ur den här liknelsen. Det finns ju egentligen alltid mer att upptäcka i alla bibelns texter, eftersom Guds Ord är något levande som alltid förmår och vill säga något mer och tala till oss på ett nytt och djupare sätt, men just den här dagen kändes det särskilt påkallat att återvända till samma text två gånger.

Imorse stannade vi upp inför att Jesus gjorde förberedelser för att bli hörd, och inför hur liknelsen ska uttydas och förstås. Jesus själv förklarar dessutom liknelsen för lärjungarna efter att han berättat den (se Mark 4:13-20). Nu ikväll ska vi stanna upp och göra ytterligare några understrykningar i de här versarna, men förutsättningarna är desamma

som i morse: Det är vi som är såningsmannen, det är det glada budskapet om Jesus Kristus som är sådden, och de människor vi möter och försöker dela ordet med är de olika jordmånerna som sådden kan falla i. Den första understrykningen blir att såningsmannen *gick ut för att så*. Det står ingenting om hur såningsmannen planerade, beräknade eller diskuterade igenom det han skulle göra med någon, han bara gick ut och sådde. Det kan vara en påminnelse till oss: Att fundera och inte minst be över sitt uppdrag som såningsman är inte fel, det är något gott. Men som såningsman är uppgiften (också) att så. Planering kan vara bra, och bön är ett måste, men vi får inte glömma det som gör en såningsman till såningsman: att någonting blir sått.

Sedan kan vi tänka när vi läser liknelsen, det blir den andra understrykningen, att såningsmannen verkade vara ganska dålig på sitt jobb. Det som han sådde ut verkade hamna lite överallt, så att bara en liten del av sådden hamnade på ett ställe där det fanns god jord för sådden att växa i. Såg han inte var han slängde ut sådden? Det kan vi som läser inte veta, men en sak vet vi: vi ser inte var vi slänger ut vår sådd. Visst kan vi gissa eller misstänka att den ena eller andra personen i vår närhet kan vara mottaglig eller inte, men vi kan aldrig veta säkert. Vi kan nämligen aldrig veta vad som djupast sett pågår i en annan människas inre. Men det gör Gud, och Gud kallar oss att vara såningsmän i hans tjänst. Därför ska vi *inte* vänta in det rätta tillfället innan vi sår, för vi kan inte veta när det infaller och kan därför missa det. Istället ska vi så överallt och hela tiden, göra som Paulus säger till Timotheos i sitt andra brev till honom: *förkunna ordet, träd upp i tid och otid* (2 Tim 4:2). Så överallt och hela tiden, för åtminstone en del hamnar i den goda jorden och växer och blir till skörd, det lovar ju Jesus.

Så till den sista understrykningen, som handlar om vem dessa ord är riktade till. Det hade samlats mycket folk vid den där sjön, så Jesus talar inte specifikt till lärjungarna eller till någon annan särskilt utvald grupp som fått till uppgift att sprida budskapet om honom. Han talar till alla människor, det förtydligar han då han säger: Hör, du som har öron att höra med. Det kan inte betyda annat än att dessa saker och är din och min och alla människors uppgift, också den här dagen.

Förbön

Käre Herre, himmelske Fader, tack att livet med dig är ett liv där jag har uppgiften att ge vidare. Hjälp och vägled mig i mitt uppdrag som säningsman, och påminn mig att det är själva sådden som är det som ska bli gjort. Tack för förtroendet att få vittna om dig utifrån de gåvor jag har fått. Hjälp mig med min frimodighet, förtydliga den genom din helige Andes kraft, så att jag inte behåller dig för mig själv.

Vi ber denna kväll åter om ditt förbarmande över din värld och allt som du skapat. Grip in i vår värld, hjälp oss att vårda och förvalta din skapelse och tjäna dig i allt. Vi ber särskilt om ditt förbarmande över de sjuka och de döende, kom till dem, var dem nära. Hjälp oss att leva för dig så länge vi lever, idag, imorgon och alla dagar. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Söndagens morgon.

Psalm 558 – Herren är min Herde god”

Bön

”Herre, du min herde i liv och död, stilla mina sinnen och min själ när jag nu närmar mig dig. Möt mig också den här dagen och den här stunden med din närvaro och ditt tilltal. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 10:22-30

’Nu inföll tempelinvigningsfesten i Jerusalem. Det var vinter, och Jesus gick omkring i Salomos pelarhall i templet. Då omringade judarna

honom och sade: ”Hur länge skall du hålla oss i ovisshet? Om du är Messias, så säg det öppet.” Jesus svarade: ”Jag har sagt er det, men ni tror det inte. Gärningarna som jag gör i min faders namn vittnar om mig. Men ni tror inte, därför att ni inte hör till mina får. Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. Jag ger dem evigt liv, och de skall aldrig någonsin gå under, och ingen skall rycka dem ur min hand. Vad min fader har gett mig är större än allt annat, och ingen kan rycka det ur min faders hand. Jag och Fadern är ett.”

Betraktelse

Många texter i Bibeln talar om Gud och dem som vill höra till honom som en herde och en fårflock. Den bilden finns på många ställen i båda gamla och nya testamentet, och i den här morgonens andakt läser vi ett av dessa. Det gör vi för att den här söndagen i Svenska kyrkan och i en del andra kyrkor har överskriften ”Den gode Herden,” och i den här dagens gudstjänst läses dessa versar från Johannesevangeliet. Vi ska stanna upp inför en enda mening av det som Jesus säger i texten: *Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig.*

Jesus säger för det första att hans får lyssnar till honom. Vi noterar att det står *lyssnar* till honom, inte *hör* honom. Att bli kristen handlar inte om att helt plötsligt börja höra röster, det handlar om att lyssna till *rösten*. Att göra det är en träningssak, det är något som man kan öva sig i. Precis som det är lättare att höra fågelsång om man tar hörlurarna ur öronen och går ut i skogen, så är det lättare att höra Guds röst om man söker stillheten och öppnar Guds ord, Bibeln. Och det lönar sig att försöka lära sig att lyssna – för Gud har många och underbara saker på sitt hjärta som han vill säga till dem som vill vara hans får, ord som är Ande och liv.

Jesus säger för det andra att han *känner* sina får. Att vara eller bli kristen handlar inte bara om att lära känna Gud och föröka lyssna till hans röst. Det handlar minst lika mycket om att komma till klarhet med att man själv är helt och hållet känd av Gud. Du kan pröva den tanken precis just nu. Att det finns någon som känner dig helt igenom, allting med dig, din historia, varje aspekt av ditt jag, vad du tycker om, vad du har svårt för, vad du är rädd för. Som vet allting som du någonsin sagt, gjort och tänkt. Men som inte bara har fullständig kunskap om dig, utan också hyser

fullständig kärlek till dig. Det finns en sådan, och det är Gud, och Gud vill att vi ska komma till klarhet med att han känner oss helt igenom.

Och så säger Jesus för det tredje att fåren *följer* honom. Det gör de inte för att herden har trevliga kläder eller verkar vara allmänt mysig. Fåren följer Herden för att de upptäckt att hos honom finns det som inte bara är gott, utan dessutom alldeles nödvändigt: näring och beskydd. Jesus är Herden som inte bara vill tala till oss och känner oss, han vill också att vi följer honom så att vi upptäcker det beskydd och den andliga näring som han har tänkt för oss och vill att vi får del av. Allt detta, allt det som Jesus säger i den här meningen och allt det som den meningen rymmer, är saker att öva sig i och allt djupare upptäcka, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, att du är vår Herde, också den här dagen. Tack att du känner oss helt igenom, och att du älskar oss helt igenom. Tack att vi får följa dig, och att du har det och är den som vi allra djupast sett behöver. Hjälp oss, också den här dagen, att öva oss i vårt lyssnande efter din röst. Visa oss den här dagen stunder och platser där du vill möta oss.

Vi ber dig idag om din ledning och ditt beskydd. Vi ber om det för hela din värld, för vår del av den, för våra sammanhang, för våra närmaste och för oss själva. Kom du och präglade allt detta, på ett nytt och djupare sätt än förr. Kalla fler människor till din hjord, dra oss och hela din mänsklighets närmre dig och forma oss efter din vilja. För ditt namns och din barmhärtighets skull.

Idag ber vi också särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem

som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

”Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred.” (4 Mos 6:24-26)

Söndagens kväll.

Psalm 81 - ”Herre, samla nu oss alla”

Bön

Käre Herre, du som vill samla dina skingrade barn, hjälp nu mig att samla mig inför din heliga närvaro och ditt goda tilltal. Hjälp mig att lyssna, så att jag kan höra din röst. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Jeremia 23:3-8

”Jag skall själv samla dem som finns kvar av mina får från alla de länder dit jag fördrivit dem och föra dem tillbaka till deras betesmarker. Där skall de bli fruktsamma och föröka sig. Och jag skall ge dem nya herdar, som skall valla dem så att de inte längre behöver vara ängsliga eller rädda, och ingen av dem skall komma bort, säger Herren. Det skall komma en tid, säger Herren, då jag skall låta ett rättfärdigt skott växa ur Davids stam. Han skall vara konung och härska med vishet och skapa rätt och rättfärdighet i landet. Under hans tid skall Juda vara skyddat och Israel leva i trygghet. Detta är det namn han skall bära: Herren vår rättfärdighet. Därför skall det komma en tid, säger Herren, då man inte längre säger ”Så sant Herren lever, han som förde israeliterna ut ur Egypten” utan ”Så sant Herren lever, han som förde Israels ättlingar ut ur Nordlandet och hämtade hem dem från alla andra länder dit han fördrivit dem, för att låta dem bo i deras eget land.””

Betraktelse

Precis som i morse möter vi nu ikväll en text som hör särskilt till den här söndagen, åtminstone när det kommer till gudstjänster i bland annat

Svenska kyrkan. Den här söndagens tema i det sammanhanget, *Den gode herden*, går igen också i den här kvällens text. Gud låter genom sin profet Jeremia det utvalda folket veta att han vill börja om med dem. Det är en av en de tydligaste röda trådarna i Gamla Testamentet – hur det utvalda folket vandrar bort från gemenskapen med Gud, och hur Gud sedan räddar sitt folk från det de drabbas av och börjar om med dem.

Det kan vara utmanande att läsa om hur Gud *fördrivit* sitt folk – kan man få ihop en sådan beskrivning av Gud med den älskande och barmhärtige Fadern som Gud så ofta beskrivs som i sitt Ord? Ja, det kan man, om man tänker på att Gud är vårt ursprung, vi är skapade till gemenskap med honom och är, djupast sett, beroende av honom. Gud, som älskar varje människa med en kärlek djupare än vad vi någonsin kan förstå, sitter inte likgiltig när vi vandrar bort från honom, han älskar oss för mycket för att kunna göra det.

Gud ingick ett förbund med Israels folk så att de blev hans folk på ett särskilt sätt. Därför är Gud inte likgiltig när folket bryter det förbundet. På samma sätt är den som tror på och lever med Gud också i ett förbund med honom. Gud är inte likgiltig för om vi går bort ifrån honom – han älskar också dig och mig för mycket för att vara det.

Vi ska vara försiktiga med att se olyckor som något som Gud aktivt sänt, men vi ska vara desto mer frimodiga inför att de motgångar vi möter, kan bli tillfällen för Gud att få dra oss närmre sig, om vi låter honom göra det. Frågan *Varför* kan vi rikta till Gud, men det är ofta betydligt mera fruktbart att fråga honom: *Vad kan du göra av det här?*

Gud vill som den gode herde han är hela tiden dra oss närmre sig, samla alla oss som är hans får. För hur långt borta från honom vi än tycker att vi är, så är han nära när vi vänder om till honom. Precis som Gud igen och igen började om med sitt förbundsfolk kan och vill Gud hela tiden börja om med oss, när det behövs. Också den här dagen.

Förbön

Käre Gud, gode Fader, du som är Herre över himmel och jord, liv och död, det som varit, det som är, och det som kommer, vi ber dig: bevara oss i din närhet. Lägg ner en längtan i oss att vara kvar i din närhet, och att komma dig ännu närmre. Tack för din kärlek till oss, tack att du

känner med oss att aldrig är likgiltig inför oss, vare sig i våra medgångar eller våra motgångar. Hjälp oss att i livets alla skiften förbli hos dig.

Också denna kväll och natt ber vi om ditt förbarmande och ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre, grip in där sjukdom, död, smärta, ångest och allt annat som inte är av dig råder och brer ut sig. Besök din mänsklighet och dina barn på ett nytt och fördjupat sett i denna tid, du som har det och är den som vi behöver. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och
välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.

Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>